

Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği: Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

The Mattering to Romantic Others Questionnaire: Adaptation, Validity, and Reliability Study

Cansu TOSUN^{*} 

Öz

Önemsenme, kişinin kendini belirli birileri için önemli olarak algılamasına dönük psikolojik eğilim şeklinde tanımlanmaktadır (Marshall, 2001). Ruh sağlığı için kritik olduğu bilinen bu olgu, romantik ilişki bağlamında da önem arz etmektedir. Partnerler tarafından önemsenme hem kişisel refahı hem de ilişkinin seyrini etkilemektedir.

Bu araştırmanın temel amacı bireylerin hâlihazırdaki ilişkilerinde, romantik partnerleri tarafından ne derece önemsendiklerine dönük algıyı değerlendiren Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanmasıdır. Araştırma grubu 216 bekâr ve 222 evli olmak üzere toplam 438 kişiden (kadın=330, erkek=108, yaş ort.=28.21, ± 7.46) oluşmaktadır. Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu, Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği (Curun, 2001) ve Romantik Partnere Kendini Açma Ölçeği (Özdemir ve Yazıcı, 2024) ile toplanmıştır. Analizler SPSS 27.0 ve AMOS 20.0 paket programları ile gerçekleştirilmiştir ve tanımlayıcı istatistik, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı (PMÇKK), Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), McDonald's omega ve Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları, testi yarıya bölme ve bağımsız *t* testi tekniklerinden yararlanılmıştır. DFA sonucunda hem bekâr ($\chi^2/sd=1.55$, GFI=.91, CFI=.95, TLI=.95, RMSEA=.05, SRMR=.04) hem de evli ($\chi^2/sd=2.40$, GFI=.87, CFI=.93, TLI=.91, RMSEA=.07, SRMR=.05) grupta

* Dr. Öğr. Üyesi, Trabzon Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü, E-posta: cansu.tosun@trabzon.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3622-982X.

Atıf için: Tosun, C. (2025). Partner tarafından önemsenme algısı ölçeği: uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 62(62), 44-62. <https://doi.org/10.15285/maruaeabd.1594247>

modelin veriye iyi uyum gösterdiği tespit edilmiştir. Cronbach alfa güvenirlik katsayısının bekâr grupta .87, evli grupta ise .93 olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, iki hafta ara ile yapılan uygulamalar arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=.79$, $p<.001$). Sonuç olarak, Türkçeye uyarlanan Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin gelecek araştırmalar için önemli olduğu, partner tarafından önemsenme algısı ile romantik ilişki dinamikleri arasındaki ilişkilerin ve ruh sağlığı ile ilgili değişkenlerin derinlemesine araştırılmasına olanak sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Önemsenme, önemlilik, romantik partner, romantik ilişki, ilişki doyumu, partnere kendini açma, ölçek uyarlama

Abstract

Mattering is defined as the psychological tendency to evaluate the self as significant to specific others (Marshall, 2001). This phenomenon, which is known to be critical for mental health, is also important in the context of romantic relationships. Mattering to romantic partners affects both individual well-being and the course of the relationship.

The main purpose of this study is to adapt the Mattering to Romantic Others Questionnaire, which assesses the perception of mattering to romantic partners in their current relationships, into Turkish. The study group consisted of a total of 438 people (female=330, male=108, mean age =28.21, ± 7.46), 216 unmarried and 222 married. The data of the study were collected with personal information form, the Mattering to Romantic Others Questionnaire, the Relationship Assessment Scale (Curun, 2001), and the Self-Disclosure to Romantic Partner Scale (Özdemir & Yazıcı, 2024). The analyses were carried out with SPSS 27.0 and AMOS 20.0 package programmes and descriptive statistics, Pearson Product Moment Correlation Coefficient (PMCCC), Confirmatory Factor Analysis (CFA), McDonald's omega and Cronbach's alpha internal consistency coefficients, split-half, and independent *t*-test techniques were used. As a result of CFA, it was determined that the model fit the data good in both unmarried ($\chi^2/df=1.55$, GFI=.91, CFI=.95, TLI=.95, RMSEA=.05, SRMR=.04) and married ($\chi^2/df=2.40$, GFI=.87, CFI=.93, TLI=.91, RMSEA=.07, SRMR=.05) groups. Cronbach's alpha reliability coefficient was .87 in the unmarried group and .93 in the married group. In addition, there was a high significant positive relationship between the interventions conducted at two-week intervals ($r=.79$, $p<.001$). As a result, it was determined that the Mattering to Romantic Others Questionnaire adapted into Turkish is a valid and reliable measurement tool. The questionnaire is believed to be important for future research and will enable in-depth investigation of the relationships between mattering to romantic partner and romantic relationship dynamics and variables related to mental health.

Keywords: Mattering, significance, romantic partner, romantic relationship, relationship satisfaction, self-disclosure in romantic relationship, scale adaptation

Summary

Introduction

Mattering is defined as the psychological tendency to evaluate the self as significant to specific others (Marshall, 2001). The perception of mattering contributes to psychosocial well-being in every period of life (Flett et al., 2019; Marshall, 2001). Accordingly, it is thought that it is an important internal resource and psychological shield; individuals who feel cared about are happier, healthier,

and more stress-resistant than others (Flett, 2022). The perception of mattering also has important effects on individuals' sense of belonging and commitment (Marshall, 1997). With this function, it is thought that it can serve to make sense of existence and find a purpose in life (Flett et al., 2022; Marshall, 2001). In addition, individuals who feel significant to others are thought to feel confident that they have established meaningful bonds and close relationships with others (Flett, 2018).

The perception of mattering to certain people is critical for individuals and significantly affects individuals' mental health (Elliott et al., 2004; Etherson et al., 2022; Flett et al., 2019; Flett et al., 2022; Marshall, 1997; Paradisi et al., 2024; Rosenberg & McCullough, 1981). It is known that individuals' perception of mattering to their partners in their current romantic relationships affects their well-being, satisfaction with the relationship, and the course of the relationship (Mak & Marshall, 2004). In addition, the perception of mattering has the dimension of laboring for other people (Flett, 2022). Individuals who think they are mattering to their partners are more likely to invest in their relationships (Mak & Marshall, 2004). Studies also show that mattering to partner is related to relationship satisfaction (Altıntaş-Aktaş, 2022; Kırimer, 2014; Mak & Marshall, 2004). Therefore, it can be said that individuals who think they are significant for their partners also care about their partners, their relationship satisfaction increases, and they make effort for their relationships.

In Turkish literature, it is observed that the research on the perception of mattering to romantic partner is quite limited (e.g., Altıntaş-Aktaş, 2022; Kırimer, 2011; Özmeriç, 2024). This may be due to the lack of an appropriate measurement tool. Accordingly, this study aimed to conduct validity and reliability studies of the Mattering to Romantic Others Questionnaire. Although the construct of mattering is widely accepted in the literature, it requires deeper investigation to understand its components and effects in romantic relationships. Understanding the role of mattering in romantic relationships is important for developing interventions that aim to improve the quality of relationships and individual well-being. It is thought that the results of this study will fill an important gap in the Turkish literature and provide a starting point for future research.

Method

In line with the purpose of the study, the necessary steps for scale adaptation were carried out. Firstly, the scale items were independently translated from the original language, English, into Turkish by five experts who are fluent in both languages. The translations were evaluated, and the first form was created and checked by one Turkish language expert and three field experts in terms of language and meaning. The final form was created by making corrections in line with the experts' feedback. Validity and reliability procedures were performed on the data obtained with the final form. Accordingly, the data were collected between June 28 and October 18, 2024, from volunteer individuals over the age of 18 who were in a romantic relationship. Within the scope of test-retest procedures, the volunteer individuals were asked to answer the scale items again two weeks after the first measurement.

The study group consisted of a total of 438 people (female=330, male=108, mean age =28.21, ± 7.46), 216 unmarried and 222 married. The data of the study were collected with personal

information form, the Mattering to Romantic Others Questionnaire, the Relationship Assessment Scale (Curun, 2001), and the Self-Disclosure to Romantic Partner Scale (Özdemir & Yazıcı, 2024). The analyses were carried out with SPSS 27.0 and AMOS 20.0 package programmes and descriptive statistics, Pearson Product Moment Correlation Coefficient (PMCCC), Confirmatory Factor Analysis (CFA), McDonald's omega and Cronbach's alpha internal consistency coefficients, split-half and independent *t*-test techniques were used.

Findings

As a result of CFA, it was determined that the model fit the data good in both unmarried ($\chi^2/df=1.55$, GFI=.91, CFI=.95, TLI=.95, RMSEA=.05, SRMR=.04) and married ($\chi^2/df=2.40$, GFI=.87, CFI=.93, TLI=.91, RMSEA=.07, SRMR=.05) groups. Within the scope of criterion-related validity, as a result of the analyses, it was found that there were significant positive relationships between the mattering to romantic partner and relationship satisfaction (unmarried $r=.71$, $p<.001$; married $r=.79$, $p<.001$) and self-disclosure to the partner (unmarried $r=.58$, $p<.001$; married $r=.63$, $p<.001$) in both groups.

Within the scope of reliability analyses, McDonald's omega and Cronbach's alpha reliability coefficients were first analyzed. As a result of the analysis, it was determined that the coefficients were .86 and .87 for the unmarried group, respectively and .93 for the married group. The split-half technique values were .83 for the unmarried group and .91 for the married group. The item-total correlations of the items ranged between .31 and .71 in the unmarried group and between .34 and .86 in the married group. In addition, there was a high significant positive relationship between the interventions conducted at two-week intervals ($r=.79$, $p<.001$).

Discussion, Conclusion, and Recommendations

In this study, it was aimed to adapt the Mattering to Romantic Others Questionnaire developed by Mak and Marshall (2004) into Turkish. As a result of the validity analyses, it was determined that the one-factor structure of the questionnaire was confirmed by CFA and the model fit the data well in both groups. As a result of the reliability analyses, it was determined that McDonald's omega and Cronbach's alpha reliability coefficients and the value of the split-half technique were sufficient (Büyüköztürk, 2018; Harrison et al., 2021). In addition, the correlation coefficient obtained for test-retest reliability is high (Büyüköztürk, 2018). As a result, it was determined that the Mattering to Romantic Others Questionnaire adapted into Turkish is a valid and reliable measurement tool.

The perception of mattering has significant effects on individuals' self-evaluations and mental health (Elliott et al., 2004; Flett et al., 2019; Flett et al., 2022; Marshall, 2001). Especially considering the interpersonal dimension, the perception of mattering to certain others is thought to be critical (Elliott et al., 2005; Flett et al., 2019; Marshall, 1997; Marshall, 2001). Therefore, the questionnaire is believed to be important for future research and will enable in-depth investigation of the relationships between mattering to romantic partner and romantic relationship dynamics, and variables related to

mental health. It is also thought that the questionnaire will be an important resource for experts working with couples.

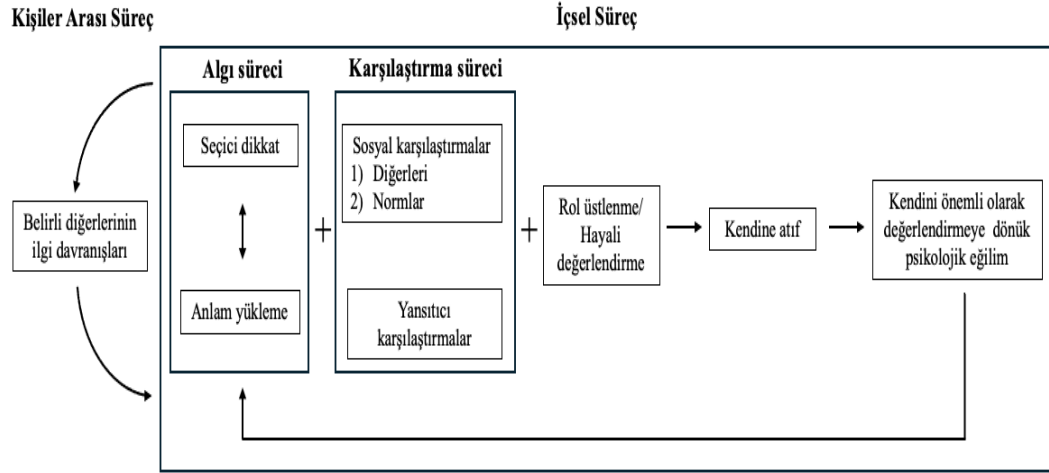
Giriş

İnsanlar önemli olmak ister. Varlığının, kim olduğunun, özelliklerinin ve fikirlerinin diğerleri tarafından değerli bulunması, insanların en önemli ihtiyaçlarından biridir (Flett, 2022; Rosenberg ve McCullough, 1981). Bireylerin kendilerine dönük bu değerlendirmeleri önemsenme kavramı ile ifade edilmektedir. Önemsenme, “etrafımızdaki dünyanın önemli bir parçası olduğumuz algısı” olarak tanımlanır (Elliott vd., 2004, s.339) ve bu dünyada ne derece fark yarattığımıza ilişkin bir değerlendirmeyi içerir (Elliott vd., 2004; Rosenberg, 1985). Marshall (2001) da önemsenmeyi, kişinin kendini belirli birileri için önemli olarak algılamasına dönük psikolojik eğilim şeklinde tanımlamaktadır.

Önemsenmenin üç temel bileşeni vardır (Elliott, 2009a; Flett, 2018; Rosenberg ve McCullough, 1981). Birincisi, bireylerin varlığının ve eylemlerinin diğerleri tarafından fark edilmesini, bireylerle ilgili neler olup bittiğinin takip edilmesini ve bireylerin dikkat odağı olmasını içeren ilgi (attention); ikincisi, bireylere ne olduğunun ve hayatlarında ne olup bittiğinin önemsenmesini ifade eden önem (importance), üçüncüsü ise diğer insanların bireylere ihtiyacı olması, ayrıca ihtiyaçlarının ve isteklerinin karşılanacağı konusunda bireylere güvenmeleri ile ortaya çıkan bağılıktır (dependence). Yani, başkalarının ilgisine sahip olmak, başkalarının birey için endişelenmesi ve ona güvenmeleri önemsenmeye dair algının temelini oluşturmaktadır. İlgi, bu bileşenlerden en merkezi olandır (Rosenberg ve McCullough, 1981).

Rosenberg (1985) önemsenmeye dönük algının öznel olduğunu vurgulamaktadır. Başkaları için önemli olma konusundaki bu algılar kişisel deneyimlere dayalıdır. Bu doğrultuda, olumlu ya da olumsuz yaşantılar önemsenme ile ilişkili bulunabilir (Elliott vd., 2004; Mak ve Marshall, 2004; Marshall, 2001). Örneğin, bireylere başarıları karşısında olumlu dönütler verilmesi ya da bir konuda eleştirilmeleri ilgi olarak algılanıp, önemsendikleri değerlendirmesine sebep olabilir. Dolayısıyla önemsenme algısı, belirli diğerlerinin davranışlarının bireyler tarafından yorumlanmasından ve anlam yüklenmesinden kaynaklanmaktadır (Mak ve Marshall, 2004; Marshall, 2001).

Bireylerin önemsendiğini hissetmeleri için birçok şey yapılabileceği düşünülmektedir. Örneğin; bireyin ne istediğini veya neye ihtiyaç duyduğunu sormak, yeteneklerine inandığını ifade etmek ve başarılarını takdir etmek, iyiliği için zaman harcamak gibi (Flett, 2018). Diğer taraftan, bu davranışların sergilenmesi yeterli değildir, ilginin bireyler tarafından fark edilmesi, anlamlandırılması ve değerlendirilmesi gerekmektedir (Marshall, 1997). Bu bağlamda, bireylerin önemsenmeye ilişkin algıları, belirli diğerlerinin davranışlarının nitelik ve nicelik açısından yorumlanmasından kaynaklanmaktadır; yani, benliğin diğerleri için önemli olup olmadığına dair değerlendirilmesinde farklı süreçler vardır (Marshall, 2001). Önemsenmeye dair algının oluşumu ve sürdürülme sürecine ilişkin teorik model (Marshall, 1997) Şekil 1’de sunulmuştur.



Şekil 1. Önemsenme algısının oluşumu ve sürdürülme sürecine ilişkin teorik model (Marshall, 1997'den Türkçeye çevrilmiştir.)

Önemsenme algısının oluşumu ve sürdürülmesinde kişiler arası süreç (interpersonal process) ve içsel süreç (intrapersonal process) bulunmaktadır (Marshall, 1997). Bu doğrultuda, bireyler ilk olarak diğerlerinin önemseme göstergesi olarak algılanan davranışlara seçici olarak dikkat eder ve anlam yükler. Belirli diğerlerinin ilgisine dair algı sürecini oluşturan bu basamaklar, önemsenme ile ilgili değerlendirme için sadece bir adımdır (Marshall, 2001). Daha sonra ise bir karşılaştırma süreci söz konusudur. Bireyler kendilerini diğer insanlar ve nesneler ile kıyaslayabilir ve hâlihazırdaki ilişkide kendi önemliliklerini değerlendirebilirler. Bu noktada, bireyler için önemli olan kişilerin ilgilerinin çevredeki diğer insan ve nesnelerden ziyade bireylere dönük olması beklenir (Mak ve Marshall, 2004). Ayrıca gösterilen ilgi, benzer ilişkilerdeki diğer insanlarla veya toplumsal normlarla karşılaştırma yoluyla da değerlendirilebilir (Marshall, 1997; 2001). Yansıtıcı değerlendirmede ise bireyin geçmiş deneyimlerinin mevcut etkileşimlerle karşılaştırılması söz konusu olabilir. Örneğin, bireyler şu anki ya da diğer partnerleri ile olan önceki romantik ilişkilerini ve deneyimlerini göz önüne alarak partnerleri tarafından önemsenme durumlarını değerlendirebilirler (Mak ve Marshall, 2004). Önemsenme algısının oluşumunda karşılaştırma süreçlerinin kritik öneme sahip olduğu belirtilmektedir (Marshall, 1997). Başkalarından gelen ilgiyi yorumlama sürecinde bireyler aynı zamanda rol alırlar (Marshall, 2001). Bu noktada, bireyler belirli diğer kişinin kendisi ile ilgili değerlendirmesini hayal eder ve bundan yola çıkarak kendi önemliliğine dair bir atıfta bulunur. Bu süreç önemsenme algısının değerlendirmesinde etkilidir. Her ne kadar son aşamada bir değerlendirme ortaya çıkmış ve nihai bir son elde edilmiş gibi görünse de önemsenmeye dair algının değerlendirilmesi tekrarlayan bir süreçtir. Çünkü bireyler önemsenme algılarını doğrulayan davranışlarla ilgilenirler ve bu davranışları tanıyıp kabul ederler (Mak ve Marshall, 2004; Marshall, 2001).

Başkaları tarafından önemsenmeye dair algı benlik kavramının önemli bir yönü olarak değerlendirilmektedir (Elliott vd., 2004; Elliott, 2009a; Flett, 2022; Mak ve Marshall, 2004; Marshall, 2001; Rosenberg, 1985). Ayrıca, önemsenmenin benlik ve sosyal kimlik arasındaki ilişkide kritik bir rolü olduğu düşünülmektedir (Elliott vd., 2004). Başkalarının kişi ile ilgili önemsenmeye dair dönütleri (kişiyi düşünmek, ona ne olduğunu umursamak, tavsiyesini almak vb.) kişinin kim olduğu ve nereye ait olduğu duygusunun merkezinde yer alır (Elliott, 2009b; Elliott vd., 2004). Önemsendiğini düşünen bireylerin diğer insanlarla daha bağlantılı olduğu düşünülmektedir (Flett, 2022). Dolayısıyla, önemsenme bir motivasyon olarak da ele alınmakta ve önemsenmenin sosyal entegrasyon için kritik olduğu değerlendirilmektedir (Rosenberg ve McCullough, 1981). Aynı zamanda, önemsenme algısının bireylerin aidiyet ve bağlılık hissetmeleri üzerinde önemli etkileri vardır (Marshall, 1997). Bu işlevi ile önemsenmenin varoluşun anlamlandırılmasına ve yaşam amacı bulunmasına hizmet edebileceği düşünülmektedir (Flett vd., 2022; Marshall, 2001). Bu doğrultuda, hayatlarındaki önemli insanlar tarafından önemsendiklerini hisseden bireyler, varoluşları için bir amaç ve anlam duygusuna sahip olabilirler (Marshall, 1997; Marshall, 2001). Paralel olarak, yapılan çalışmalar önemsenmeye dönük algının intihar eğilimi ile ilişkili olduğunu göstermektedir (Elliott vd., 2005; Flett vd., 2019). Ayrıca, başkaları tarafından önemsendiğini düşünen bireylerin diğerleri ile anlamlı bağlar ve yakın ilişkiler kurdukları konusunda emin hissettikleri düşünülmektedir (Flett, 2018).

Önemsenme algısı kişiler arası bir yapıyı işaret etmektedir. Bu durum, belirli bir ilişkinin karakteristiği ile ilgili bilgi verebilir. Dolayısıyla bu yapı, başkaları için önemli olmaya dönük bir algı olarak değerlendirilir (Marshall, 2001). Yani önemsenme kişisel bir algı ve süreç olsa da (Rosenberg, 1985) kişilerarası bir bağlamda gelişmektedir (Marshall, 1997). Özellikle bireyler için önemli olan kişilerden gelen bu dönütler daha da anlamlı olabilmektedir. Bu bağlamda çocukluktan itibaren farklı rollere sahip olan kişiler akla gelebilir. Ebeveynlerin, kardeşlerin, öğretmenlerin ve arkadaşların yanı sıra yetişkinlik hayatı ile romantik partnerlere dönük algılar da önem kazanmaktadır. Dolayısıyla insan hayatının önemli alanlarında bulunan ve diğerlerinden daha farklı bir yere sahip olan kişiler tarafından önemsenme algısı kritiktir ve bireylerin ruh sağlığını önemli ölçüde etkiler (Elliott vd., 2004; Etherson vd., 2022; Flett vd., 2019; Flett vd., 2022; Marshall, 1997; Paradisi vd., 2024; Rosenberg ve McCullough, 1981).

Herhangi bir ilişkide, bireyin diğer kişi için önemli olmadığını düşünmesinin ilişkileri olumsuz etkileyeceği yadsınamaz. Bireylerin hâlihazırdaki romantik ilişkilerinde de partnerleri için önemli olma algısının ilişkiden duyulan memnuniyeti, ilişkinin seyrini ve bireylerin iyi oluşlarını etkilediği bilinmektedir (Mak ve Marshall, 2004). Ayrıca önemsenme algısının, diğer insanlar için emek verme boyutu söz konusudur (Flett, 2022). Partnerleri için önemli olduğunu düşünen bireylerin ilişkilerine yatırım yapma ihtimalleri artmaktadır (Mak ve Marshall, 2004). Önemsenme algısının varsayılan süreci doğrultusunda, romantik partneri için önemli olduğunu düşünen bireyler, kendi görüşlerini doğrulayan davranışları arama ve algılama eğilimindedirler (Mak ve Marshall, 2004). Yapılan çalışmalar da partnerden algılanan önemsenmenin ilişki doyumu ile ilişkili olduğunu göstermektedir (Altıntaş-Aktaş, 2022; Kırimer, 2014; Mak ve Marshall, 2004). Dolayısıyla partneri için önemli

olduğunu düşünen bireylerin de partnerlerini önemsedikleri, ilişkiden aldıkları doyumun arttığı ve ilişkileri için emek verdikleri söylenebilir.

Önemsenme algısı, yaşamın her döneminde psikososyal iyi oluşa katkı sağlamaktadır (Flett vd., 2019; Marshall, 2001). Bu doğrultuda, önemsenmenin çok önemli bir içsel kaynak ve psikolojik kalkan olduğu; önemsendiğini düşünen bireylerin diğerlerine oranla daha mutlu, sağlıklı ve strese daha dayanıklı olduğu düşünülmektedir (Flett, 2022). Diğer taraftan, ruh sağlığı için çok önemli olduğu vurgulanan önemsenmenin ve belirli diğerleri için önemli olma algısının henüz yeterince araştırılmadığı gözlenmektedir. Önemsenme, birçok psikolojik yapı ve faktörle (aidiyet, öz saygı, öz bilinç, sosyal destek vb.) benzerlik gösterse de hiçbiri ile tamamen örtüşmemektedir (Elliott, 2009a; Flett vd., 2019; Marshall, 2001). Dolayısıyla, ruh sağlığı ve romantik ilişkiler üzerinde önemli etkisi bulunan bu olgunun daha detaylı araştırılmasının son derece önemli olduğu düşünülmektedir.

Türkçe literatür incelendiğinde partner tarafından önemsenme algısı ile ilgili araştırmaların oldukça kısıtlı olduğu gözlenmektedir (ör., Altıntaş-Aktaş, 2022; Kırimer, 2011; Özmeriç, 2024). Bu durum uygun bir ölçme aracının eksikliğinden kaynaklanabilir. Türkçe literatürde bireylerin önemsenmeye ilişkin genel algılarını (Haktanır vd., 2016) veya arayışlarını (Şahin ve Derin, 2023) değerlendirmek için ölçme araçları bulunmaktadır. Diğer taraftan, ilişkisi olan tüm bireylerin (evlilik öncesindeki ve evli bireyler) romantik partnerlerinden algıladıkları önemsenmeyi değerlendiren bir ölçme aracı bulunmamaktadır. Bu araştırmadaki ölçeğin, daha önce Kırimer (2014) tarafından “Önemsenme Algısı Ölçeği” ismi ile, evli bireylerin eşlerinden algıladıkları önemsenmeyi ölçmek amacıyla Türkçeye uyarladığı görülmektedir. Bu kapsamda, Kırimer (2014) tarafından oluşturulan Türkçe formda “partnerim” yerine “eşim” ifadesi kullanılarak maddeler yeniden yazılmış ve sadece evli bireylerden veri toplanmıştır. Çalışmada ölçeğin faktör yapısı temel bileşenler analizi ile test edilmiş ve 17 maddelik tek faktörlü yapının toplam varyansın %40.74’ünü açıkladığı tespit edilmiştir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısının ise hem kadınlar hem de erkekler için .90 olduğu belirlenmiştir. Kırimer’in (2014) çalışmasında hem maddelerin eşe dönük olması hem de sadece evli bireylerin katılımı ile uyarlama çalışmasının yapılması sebebiyle, ölçeğin kullanım alanının kısıtlandığı değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, bu araştırmada Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği’nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının tekrar yapılması amaçlanmıştır. Ölçek maddeleri orijinal formdaki gibi “partnerim” ifadesi ile kullanılarak Türk kültürüne uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır.

Önemsenme ile ilgili yapı, literatürde geniş çapta kabul görmüş olsa da romantik ilişkilerdeki bileşenleri ve etkilerini anlamak için daha derin incelemelerin yapılması gerekmektedir. Önemsenmenin romantik ilişkilerdeki rolünü anlamanın, ilişkilerin kalitesini ve bireysel refahı artırmayı amaçlayan müdahaleler geliştirmek için önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın Türkçe literatürdeki önemli bir eksikliği gidereceği ve ilerideki araştırmalar için bir çıkış noktası sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırma Grubu

Araştırma grubu 438 kişiden (kadın=330, erkek=108, yaş ort.=28.21, ± 7.46) oluşmaktadır. Analizler bekâr ve evli bireyler üzerinde ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın test-tekrar test grubunda ise 60 kişi (bekâr=28, evli=32; kadın=44, erkek=16, yaş ort.=30.85, ± 5.50) bulunmaktadır. Katılımcılara ait bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Bazı Sosyo-Demografik ve İlişki Bazlı Değişkenler

Değişkenler	Grup	Bekâr (n=216)	Evli (n=222)
		f (%)	f (%)
Cinsiyet	Kadın	153 (70.8)	177 (79.7)
	Erkek	63 (29.2)	45 (20.3)
İlişki türü	Flört	186 (86.1)	0
	Söz/Nişan	30 (13.9)	0
	Evlilik	0	222 (100)
Partnerle tanışma şekli	Kendi girişimi ile-Yüz yüze	108 (50)	106 (47.7)
	Kendi girişimi ile-Sanal ortamda	53 (24.5)	35 (15.8)
	Arkadaş aracılığıyla	52 (24.1)	54 (24.3)
	Aile aracılığıyla	3 (1.4)	27 (12.2)
Eğitim düzeyi	Lise ve altı	25 (11.5)	18 (8.2)
	Ön lisans	39 (18.1)	12 (5.4)
	Lisans	129 (59.7)	137 (61.7)
	Yüksek lisans	20 (9.3)	35 (15.8)
	Doktora	3 (1.4)	20 (9.0)
Gelir durumuna dönük algı	Çok düşük	3 (1.4)	0
	Düşük	4 (1.9)	7 (3.2)
	Orta	120 (55.6)	96 (43.2)
	Orta-yüksek	74 (34.3)	106 (47.7)
	Yüksek	12 (5.6)	11 (5.0)
	Çok yüksek	3 (1.4)	2 (.9)
Yaş	Ranj	18-38	20-58
	Ort. (SS)	23.21 (4.13)	33.07 (6.73)
İlişki süresi (ay bazında)	Ranj	3-108	12-433
	Ort. (SS)	23.36 (21.20)	95.98 (77.32)

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu, Partner Tarafından Önemsiz Algısı Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği ve Romantik Partnere Kendini Açma Ölçeği ile toplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Katılımcıların cinsiyet, yaş, ilişki türü, ilişki süresi, partnerle tanışma şekli, eğitim düzeyi ve gelir durumuna dönük algı gibi bazı bilgilerini toplamak amacı ile araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği: Mak ve Marshall (2004) tarafından geliştirilen Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği (the Mattering to Romantic Others Questionnaire-MTROQ), bireylerin kendilerini romantik partnerleri için önemli olarak algılamalarına dönük psikolojik eğilimlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. 17 maddeden oluşan ölçek tek faktörlü bir yapıya sahiptir. Ölçek, Marshall'ın (2001) ergenler için belirli diğerleri (ör., anne, baba, arkadaş) tarafından önemsenmeye dair algılarını ölçmeye dönük geliştirdiği ölçekten (the Mattering to Others Questionnaire) altı madde ve geliştirme çalışmasındaki bulgular ile kuramsal bilgi paralelinde ortaya çıkan 11 madde kullanılarak oluşturulmuştur. Ölçekteki 15 madde 1-Hiç katılmıyorum ve 5-Tamamen katılıyorum olmak üzere 5'li Likert tipi derecelendirmeye sahipken, diğer iki madde 5 dereceli (1-Listenin en sonunda ile 5-Listenin en başında) bir ölçekte algılanan önemsenmenin sıralanmasını içermektedir (ör., *Eğer partneriniz önem verdiği tüm şeylerin sıralı bir listesini yapsaydı, sizce siz listenin neresinde yer alırdınız?*). Ölçekteki dört madde (4, 8, 9, 15) ters kodlanmaktadır ve ölçekten alınan puanın artması bireylerin partnerleri tarafından önemsendiğine dönük algılarının yüksek olduğunu göstermektedir.

Orijinal çalışmada ölçeğin geçerliği temel bileşenler analizi ve ölçüt bağıntılı geçerlik ile test edilmiştir. Temel bileşenler analizi sonucunda tek faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır ve bir madde ($m11=.26$) dışında tüm maddelerin .40'ın üstünde faktör yüküne sahip oldukları belirlenmiştir. Ölçüt bağıntılı geçerlikte ise önemsenme algısı ile ilişkili olması beklenen değişkenler (seçeneklerin niteliği, ilişki yatırımı ve ilişki doyumu) arasında beklenen yönde anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ile incelenmiş ve değer .83 olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada elde edilen geçerlik ve güvenirlik sonuçları "*Bulgular*" başlığı altında sunulmuştur.

İlişki Doyumu Ölçeği: Bireylerin mevcut romantik ilişkilerinden aldıkları doyumu değerlendirmek amacıyla Hendrick (1988) tarafından geliştirilen İlişki Doyumu Ölçeği, Curun (2001) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Yedi madde ve tek faktörden oluşan ölçek, her bir madde için değişen ifadelerle birlikte 7'li Likert tipi derecelendirmeye sahiptir. Ölçekten alınan puanın artması ilişkiden alınan doyumun arttığı anlamına gelmektedir. Uyarlama çalışmasında ölçeğin Cronbach alfa iç güvenirlik katsayısının .86 olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada ise Cronbach alfa iç güvenirlik katsayısı bekâr grupta .87, evli grupta ise .92'dir.

Romantik Partnere Kendini Açma Ölçeği: Romantik Partnere Kendini Açma Ölçeği, bireylerin rahatsız edici duygu, düşünce ve deneyimleri ile ilgili romantik partnerlerine kendilerini açmaya dönük eğilimlerini ölçmek amacıyla Özdemir ve Yazıcı (2024) tarafından geliştirilmiştir. Yedi madde ve tek faktörden oluşan ölçek, 5'li Likert tipi (1-Hiçbir zaman, 5-Her zaman) derecelendirmeye sahiptir. Ölçekten alınan puanın artması bireylerin kendilerini partnerlerine açma eğilimlerinin arttığı anlamına gelmektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç güvenirlik katsayısının geliştirme çalışmasında .86, bu çalışmada bekâr grup için .84 ve evli grup için .89 olduğu tespit edilmiştir.

Süreç ve Analiz

Araştırma kapsamında ilk olarak Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 14.06.2024 tarihli ve 2024-6/1.2 sayılı izin alınmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda ölçek uyarlama işlemleri için gerekli olan basamaklar gerçekleştirilmiştir. Birinci basamakta, ölçek maddeleri her iki dile hakim olan beş uzman tarafından orijinal dil olan İngilizceden Türkçeye bağımsız olarak çevrilmiştir. Çeviriler değerlendirilerek ilk form oluşturulmuş ve bir Türk Dili ile üç alan uzmanı tarafından incelenerek dil ve anlam açısından kontrol edilmiştir. Uzmanların dönütleri doğrultusunda düzeltmeler yapılarak uygulama formu oluşturulmuştur. Son formla elde edilen veriler üzerinde geçerlik ve güvenirlik işlemleri gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda, veriler 18 yaş üstü ve romantik ilişkisi olan gönüllü bireylerden 28 Haziran-18 Ekim 2024 tarihleri arasında yüz yüze oturumlarda ve Google Formlar aracılığıyla çevrimiçi elde edilmiştir. Yüz yüze veriler katılımcılara basılı ölçek araçlarının verilmesi ile çevrimiçi veriler ise oluşturulan araştırma linkinin hedef grupta bulunan bireylere iletilmesi yoluyla toplanmıştır. Katılımcılara sunulan bilgilendirilmiş onam formunda araştırma hakkında bilgilendirme yapılmış, araştırma kapsamındaki hakları ve sorumlulukları konusunda bilgi verilmiştir. Ayrıca bireysel gizliliklerinin korunacağı ve istedikleri noktada araştırmadan ayrılacakları iletilmiştir. Test-tekrar test işlemleri kapsamında ise gönüllü olan bireylerden ilk uygulamadan iki hafta sonra tekrar ölçek maddelerini cevaplamaları istenmiştir.

Analiz öncesinde, 23 kişi ilişki süresinin 3 ayın altında olması ve 2 kişi eksik cevaplar vermesi sebebiyle veri setinden çıkarılmıştır. Ardından verilerin normalliği basıklık ve çarpıklık katsayıları dikkate alınarak incelenmiştir. Değerlerin -1.5 ile $+1.5$ arasında olduğu, dolayısıyla değişkenlerin normal dağılım özellikleri sergilediği tespit edilmiştir (Tabachnick vd., 2001). Araştırmada analizler SPSS 27.0 ve AMOS 20.0 paket programları ile gerçekleştirilmiştir. Geçerlik analizleri kapsamında faktör analizi ve ölçüt bağıntılı geçerlik; güvenirlik analizleri kapsamında ise test-tekrar test, iç tutarlık ve testi yarılama yöntemleri kullanılmıştır. Ayrıca katılımcıların sahip oldukları bazı demografik ve ilişki bazlı değişkenler ile önemsenme algısı arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bu doğrultuda, tanımlayıcı istatistik, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı (PMÇKK), Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA), McDonald's omega ve Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları, testi yarıya bölme ve bağımsız t testi tekniklerinden yararlanılmıştır. DFA analizinde modelin veri ile uyumluluğunu test etmek için bazı uyum indekslerinden yararlanılmıştır ve değerlendirilmeye ilişkin kriterler şu şekildedir: $\chi^2/sd < 3$, $GFI \geq .85$, $CFI \geq .90$, $TLI \geq .90$, $RMSEA \leq .08$, $SRMR \leq .08$ (Byrne, 2016; Hu ve Bentler, 1999; Schermelleh-Engel et al., 2003; Schumacker ve Lomax, 2016).

Bulgular

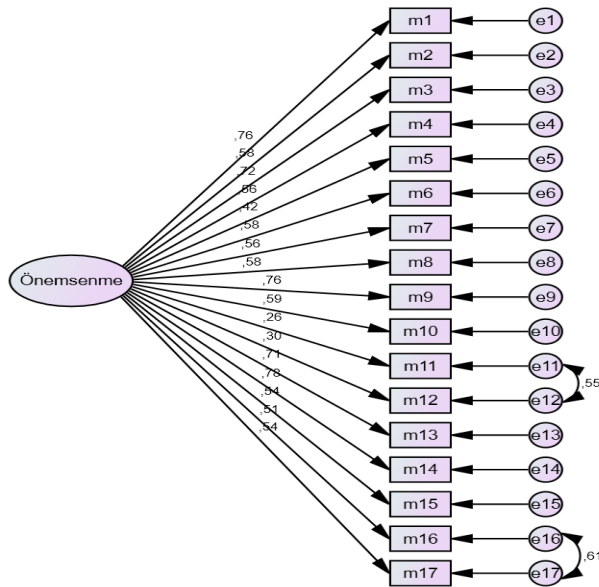
Geçerlik Analizleri

Geçerlik analizleri kapsamında ilk olarak DFA gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin 17 maddeden oluşan tek boyutlu orijinal yapısı bekâr ve evli gruplarda ayrı ayrı test edilmiştir. İlk modeller test edildiğinde bazı uyum indeks değerlerinin istenen aralıklarda olmadığı belirlenmiş ve hata kovaryansları tanımlanmıştır. Bu kapsamda, modifikasyon indeksleri incelenerek bekâr grupta sırasıyla 16-17 ve 11-12 maddeleri arasında; evli grupta ise 16-17 maddeleri arasında hata kovaryansı tanımlanmıştır.

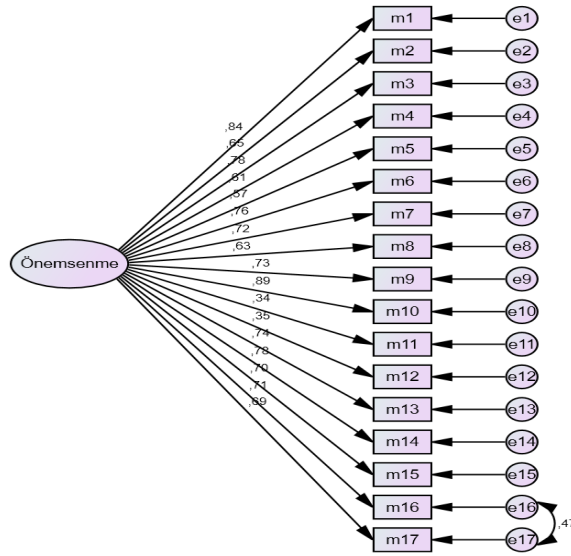
Modifikasyonların ardından her iki grupta da modelin veriye iyi uyum gösterdiği belirlenmiştir: Bekâr grup için $\chi^2/sd=1.55$, GFI=.91, CFI=.95, TLI=.95, RMSEA=.05, SRMR=.04; evli grup için $\chi^2/sd=2.40$, GFI=.87, CFI=.93, TLI=.91, RMSEA=.07, SRMR=.05. Test edilen modellere ait uyum indeks sonuçları Tablo 2’de özetlenmiştir. DFA final modelleri ile faktör yükleri Şekil 2 ve Şekil 3’te sunulmuştur. Faktör yüklerinin bekâr grupta .26 ile .78, evli grupta .34 ile .89 arasında değiştiği belirlenmiştir.

Tablo 2. DFA Uyum İndekslerine İlişkin Sonuçlar

Grup	Model	χ^2/sd	GFI	CFI	TLI	RMSEA	SRMR
Bekâr	İlk model	2.96	.85	.83	.81	.09	.07
	1. modifikasyon	2.17	.89	.90	.89	.07	.06
	2. modifikasyon	1.55	.91	.95	.95	.05	.04
Evli	İlk model	2.81	.84	.90	.89	.09	.05
	1. modifikasyon	2.40	.87	.93	.91	.07	.05



Şekil 2. Bekâr grupta sınanan DFA modeli ve faktör yükleri



Şekil 3. Evli grupta sınanan DFA modeli ve faktör yükleri

Ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında, Partner Tarafından Önemslenme Algısı Ölçeği ile İlişki Doyumu Ölçeği (Curun, 2001) ve Romantik Partnere Kendini Açma Ölçeği (Özdemir ve Yazıcı, 2024) arasındaki ilişkiler PMÇKK ile incelenmiştir. Analiz sonucunda iki grupta da partner tarafından önemslenme algısı ile ilişki doyumu (bekâr $r=.71$, $p<.001$; evli $r=.79$, $p<.001$) ve partnere kendini açma (bekâr $r=.58$, $p<.001$; evli $r=.63$, $p<.001$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Partner Tarafından Önemslenme Algısı Ölçeği ile Diğer Ölçekler Arasındaki İlişkiler

Grup	Değişkenler	1	2	3	Ort.	SS
Bekâr	1. Partner tarafından önemslenme algısı	-	.71*	.58*	74.02	8.54
	2. İlişki doyumu		-	.61*	41.49	6.90
	3. Partnere kendini açma			-	29.87	4.90
Evli	1. Partner tarafından önemslenme algısı	-	.79*	.63*	71.61	11.03
	2. İlişki doyumu		-	.68*	39.10	7.99
	3. Partnere kendini açma			-	28.28	5.80

* $p<.001$

Güvenirlik Analizleri

Güvenirlik analizleri kapsamında ilk olarak McDonald's omega ve Cronbach alfa güvenirlik katsayıları incelenmiştir. Analiz sonucunda katsayıların bekâr grupta sırasıyla .86 ve .87; evli grupta ise .93 olduğu belirlenmiştir. Testi yarıya bölme tekniği sonucunda ise değerlerin gruplar için sırasıyla .83 ve .91 olduğu tespit edilmiştir. Ölçek maddelerine ait madde-toplam korelasyonları bekâr grupta .31 ile .71, evli grupta ise .34 ile .86 arasında değişmektedir. Ayrıca, test-tekrar test güvenirliği kapsamında, 60 kişiye iki hafta ara ile yapılan uygulamalar arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=.79, p<.001$). Güvenirlik analizlerine ilişkin sonuçlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. *Güvenirlik Analizleri Sonuçları*

Grup	McDonald's Omega	Cronbach alfa	Testi yarıya bölme
Bekâr	.86	.87	.83
Evli	.93	.93	.91

Demografik Değişkenlerle İlişkiler

Bu araştırmada son olarak, partner tarafından önemsenme algısının medeni durum, cinsiyet, yaş ve ilişki süresi ile ilişkisi incelenmiştir. Analiz sonucunda bekâr (ort.=74.01) bireylerin evlilere (ort.=71.61) oranla daha yüksek önemsenme algısına sahip oldukları belirlenmiştir ($t=2.55, sd=415.12, p=.01$). Cinsiyete bağlı olarak bekâr grupta anlamlı bir fark ortaya çıkmazken ($t=1.39, sd=214, p=.17$), evli bireylerin önemsenme algısının cinsiyete göre farklılaştığı ($t=-2.02, sd=96.17, p=.04$) ve erkeklerin (ort.=74.00) önemsenme puanlarının kadınlardan (ort.=71.01) daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Yaş ve ilişki süresi değişkenleri için de benzer bir durum gözlenmiştir. Bekâr grupta önemsenme algısı ile yaş ($r=-.03, p=.69$) ve ilişki süresi ($r=.02, p=.74$) arasında anlamlı bir ilişki yokken, evli grupta yaş ($r=-.24, p=.001$) ve ilişki süresinin ($r=-.14, p=.03$) algılanan önemsenme ile düşük düzeyde negatif yönde anlamlı ilişkilere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada, Mak ve Marshall (2004) tarafından geliştirilen Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması amaçlanmıştır. Geçerlik analizleri sonucunda ölçeğin tek faktörlü yapısının DFA ile doğrulandığı, her iki grupta da modelin veriye iyi uyum gösterdiği belirlenmiştir. Faktör yükleri incelendiğinde ise bekâr grupta 11. Maddenin .30'dan düşük değere (.26) sahip olduğu belirlenmiştir. Bu madde "Partnerim beni aile buluşmalarına davet eder." şeklindedir. Ölçeğin geliştirme çalışmasında (Mak ve Marshall, 2004) da maddenin düşük değere sahip olduğu gözlenmiş ve bu durum, maddede yer alan "aile buluşmaları" ifadesinin (family gatherings) muğlak oluşuna yordandır. Diğer taraftan, bu araştırmada sonucun içinde bulunulan kültür paralelinde, evlilik öncesindeki dönemin doğasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Yani bireylerin ilişkinin hangi döneminde olduğuna bağlı olarak ailelerle yapılan etkinliklere katılmamasından kaynaklanıyor olabileceği ile açıklanmaktadır. Özellikle flört döneminin başlangıcındaki bireylerin

partnerlerin aileleri ile tanışmadıkları, dolayısıyla aile buluşmalarına davet edilmedikleri düşünülmektedir. Diğer taraftan, madde yükü .30'dan düşük olsa da maddenin madde-toplam korelasyonunun .30'dan yüksek olması ve silindiğinde Cronbach alfa güvenirlik katsayısının anlamlı şekilde yükselmemesi, ayrıca maddenin silinmesinin ölçekte bir eksikliğe neden olabileceğinin değerlendirilmesi paralelinde, alan ve ölçme değerlendirme uzmanlarının görüşü alınarak maddenin ölçekten çıkarılmamasına karar verilmiştir.

Ölçüt bağıntılı geçerlik için yapılan analizler sonucunda, partner tarafından önemsenme algısı ile ilişki doyumu ve partnere kendini açma arasında pozitif ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmada elde edilen sonuç, literatürdeki önemsenme ve ilişki doyumu ile ilgili çalışmalarla paralellik göstermektedir (ör., Altıntaş-Aktaş, 2022; Kırmıner, 2014; Mak ve Marshall, 2004; Özmeriç, 2024). Örneğin, ölçeğin geliştirme çalışmasında da önemsenme ile ilişki doyumu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Mak ve Marshall, 2004). Benzer şekilde, Altıntaş-Aktaş (2022) önemsenme ile evlilik doyumu arasında, Kırmıner (2014) ile Özmeriç (2024) ise önemsenme ile ilişki doyumu arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirlemiştir. Park ve diğerleri (2023), Sebastian (2018) ile Yeoh ve diğerleri (2022) ilişkilerden alınan doyum ile algılanan önemsenmenin ilişkili olduğunu ve önemsenmenin doyumun anlamlı yordayıcısı olduğunu ortaya koymuştur. From ve diğerleri ise (2024) partner duyarlılığı ile ilişki niteliği arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirlemiştir.

Literatürde partner tarafından önemsenmeye dönük algı ile kendini açma arasındaki ilişkiyi direkt olarak inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Diğer taraftan benzer ya da ilişkili değişkenlerin ele alındığı gözlenmektedir. Örneğin, Sprecher ve Hendrick (2004) bireylerin kendini açma ve partnerlerinin kendilerini açma düzeyleri arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirlemiştir. Ayrıca hem kadın hem de erkeklerin duyarlılık düzeyleri ile partnerlerinin kendilerini açmalarına dönük algının pozitif ilişkili olduğu belirlenmiştir. Son olarak, çalışma sonuçları ilişkiye bağlılık ile bireylerin kendini ve partnerlerinin kendilerini açma düzeylerinin pozitif ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Laurenceau ve diğerleri (1998) de bireylerin kendilerini açmaları ile partnerlerinin duyarlılığı, hissettikleri yakınlık ve partnerlerinin kendilerini açmalarına dönük algıları arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirlemiştir. Bu araştırmada ayrıca, bireylerin partnerleri tarafından anlaşıldığına, kabul edildiğine ve ilgilenildiğine dönük değerlendirmelerinin kendini açma davranışını arttırdığı tespit edilmiştir. Tüm bunlar değerlendirildiğinde, partneri tarafından önemsendiğini düşünen bireylerin, partnerinin kendisine karşı duyarlı olduğunu, söylediklerinin partneri için önemli ve değerli olduğunu düşünmesi ile partnerine daha açık olmaları, paylaşımlar yapmaları ve daha doyumlu ilişki yaşamaları ihtimalinin arttığı düşünülebilir.

Çalışmada, güvenirlik analizleri sonucunda McDonald's omega ve Cronbach alfa güvenirlik katsayılarının, testi yarıya bölme tekniği değerinin yeterli olduğu belirlenmiştir (Büyüköztürk, 2018; Harrison vd., 2021). Ayrıca test-tekrar test güvenirliği için elde edilen korelasyon katsayısı yüksektir (Büyüköztürk, 2018). Sonuç olarak, Türkçeye uyarlanan Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Son olarak, bu araştırmada bekârların evlilere oranla daha yüksek önemsenme algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca bekâr bireylerde önemsenme algısı cinsiyet, yaş ve ilişki süresi ile ilişkili değilken; evli bireylerde erkeklerin daha fazla önemsenme algısına sahip oldukları ve yaş ile ilişki süresi arttıkça evli bireylerin önemsenme algısının azaldığı bulunmuştur. Bu sonuçlar literatürdeki çalışmalar ile genel olarak uyumludur. Örneğin, Altıntaş-Aktaş (2022) evli bireylerde erkeklerin önemsenme algısının daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Mak ve Marshall'ın (2004) ağırlıklı olarak (%96) bekâr bireylerin yer aldığı çalışmada ve Özmeriç'in (2004) bekârlarla gerçekleştirdiği çalışmada ilişki süresi ile önemsenme algısının ilişkili olmadığı ortaya konmuştur. Kırimer (2014) ise ilişki süresi arttıkça evli kadınların önemsenme algısının azaldığını tespit etmiştir. Diğer taraftan bu değişkenlerle ilgili farklı çalışma sonuçları da mevcuttur. Örneğin, Altıntaş-Aktaş (2022) evli bireylerin yaşı ile önemsenmenin ilişkili olmadığını, Kırimer (2014) ise evli bireylerin cinsiyetine göre önemsenme algısının değişmediğini belirlemiştir.

Önemsenme algısı, bireylerin kendine dönük değerlendirmeleri ve ruh sağlığı üzerinde önemli etkilere sahiptir (Elliott vd., 2004; Flett vd., 2019; Flett vd., 2022; Marshall, 2001). Özellikle kişiler arası boyutu düşünüldüğünde, önemli diğerleri tarafından önemsenmeye ilişkin algının kritik olduğu düşünülmektedir (Elliott vd., 2005; Flett vd., 2019; Marshall, 1997; Marshall, 2001). Bu araştırmada, romantik partnerden algılanan önemsenme durumunu değerlendirmeye dönük bir ölçme aracının geçerlik ve güvenirlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Türkçe literatürde partner tarafından önemsenme ile ilgili kısıtlı sayıda çalışma mevcuttur. Dolayısıyla, ölçeğin literatüre kazandırılmış olmasının gelecek araştırmalar için önemli olduğu değerlendirilmektedir. Ölçeğin kullanımı önemsenme algısı ile romantik ilişki dinamikleri arasındaki ilişkilerin ve ruh sağlığı ile ilgili değişkenlerin derinlemesine araştırılmasına olanak sağlayacaktır. Ayrıca ölçeğin çiftlerle çalışan alan uzmanları için de önemli bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın birtakım sınırlılıkları bulunmamaktadır. İlk olarak araştırma grubu ağırlıklı olarak kadınlardan ve genç bireylerden oluşmaktadır. Cinsiyet ve yaş açısından heterojen bir gruba araştırma tekrar edilebilir. Ayrıca araştırma genç ve orta yaş yetişkin bireylerle gerçekleştirilmiştir. Gelecekte diğer yaşam dönemlerindeki bireylerin partner tarafından önemsenmeye dönük algılarını değerlendirmek amacı ile farklı gruplarla (ör., ergenler, geç yaşam dönemindeki bireyler) araştırma tekrarlanabilir. Ayrıca, Türkçe literatürde bireylerin önemsenmelerine dair algılarının spesifik olarak bireylerden nasıl etkilendiğini ölçen bir ölçme aracına rastlanmamıştır. Bu doğrultuda romantik partnere dönük olarak bu araştırmada ele alınan ölçeğin, insan hayatında önemli olan diğer kişiler (ör., anne, baba, arkadaş, kardeş) için de çalışılması önerilmektedir.

Etik Kurul İzni

Bu araştırma, Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 14.06.2024 tarihli ve 2024-6/1.2 sayılı onayı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Kaynakça

- Altıntaş-Aktaş, G. (2022). *Evliliğin ilk beş yılında bulunan bireylerde yetiştirilme stillerinin ve bağlanma boyutlarının, eşi tarafından önemsenme algısı ve evlilik doyumu üzerindeki etkisinin incelenmesi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Üsküdar Üniversitesi.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (24. baskı). Pegem Akademi.
- Byrne, B. M. (2016). *Structural Equation Modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming* (3rd Edition). Routledge.
- Curun, F. (2001). *The effects of sexism and sex role orientation on romantic relationship satisfaction* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Elliott, G. C. (2009a). What does it mean to matter? G. C. Elliott (Ed.), *Family matters: The importance of mattering to family in adolescence* içinde (ss. 1-32). John Wiley & Sons.
- Elliott, G. C. (2009b). Mattering matters. G. C. Elliott (Ed.), *Family matters: The importance of mattering to family in adolescence* içinde (ss. 33-62). John Wiley & Sons.
- Elliott, G. C., Colangelo, M. F., & Gelles, R. J. (2005). Mattering and suicide ideation: Establishing and elaborating a relationship. *Social Psychology Quarterly*, 68(3), 223-238. Doi: 10.1177/019.027.250506800303
- Elliott, G. C., Kao, S., & Grant, A. M. (2004). Mattering: Empirical validation of a social-psychological concept. *Self and Identity*, 3(4), 339-354. Doi: 10.1080/135.765.00444000119
- Etherson, M. E., Smith, M. M., Hill, A. P., & Flett, G. L. (2022). Feelings of not mattering and depressive symptoms from a temporal perspective: A comparison of the cross-lagged panel model and random-intercept cross-lagged panel model. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 40(1), 60-76. Doi: 10.1177/073.428.29211049686
- Flett, G., Khan, A., & Su, C. (2019). Mattering and psychological well-being in college and university students: Review and recommendations for campus-based initiatives. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 17, 667-680. Doi: 10.1007/s11469.019.00073-6
- Flett, G. L. (2018). Mattering: Definitional considerations and historical advances. G. L. Flett (Ed.), *The psychology of mattering: Understanding the human need to be significant* içinde (ss. 31-49) Academic Press.
- Flett, G. L. (2022). An introduction, review, and conceptual analysis of mattering as an essential construct and an essential way of life. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 40(1), 3-36. Doi: 10.1177/073.428.29211057640
- Flett, G. L., Nepon, T., Goldberg, J. O., Rose, A. L., Atkey, S. K., & Zaki-Azat, J. (2022). The Anti-Mattering Scale: Development, psychometric properties and associations with well-being and distress measures in adolescents and emerging adults. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 40(1), 37-59. Doi: 10.1177/073.428.29211050544
- From, A., Banks, J., & Edelstein, R. S. (2024). Partner support behaviors and relationship quality in interracial and intraracial Black romantic relationships. *Personal Relationships*, 31(3), 796-815. Doi: 10.1111/pere.12562
- Haktanır, A., Lenz, A. S., Can, N., & Watson, J. C. (2016). Development and evaluation of Turkish language versions of three positive psychology assessments. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 38, 286-297. Doi: 10.1007/s10447.016.9272-9
- Harrison, V., Kemp, R., Brace, N., & Snelgar, R. (2021). *SPSS for psychologists* (7. baskı). Red Globe Press.
- Hendrick, S. S. (1988). A generic measure of relationship satisfaction. *Journal of Marriage and the Family*, 51(1), 93-98. Doi: 10.2307/352430

- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/107.055.19909540118>
- Kırimer, F. (2014). *The role of capitalization and mattering among married couples: An attachment theory perspective* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Laurenceau, J. P., Barrett, L. F., & Pietromonaco, P. R. (1998). Intimacy as an interpersonal process: The importance of self-disclosure, partner disclosure, and perceived partner responsiveness in interpersonal exchanges. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(5), 1238-1251. Doi: 10.1037/0022-3514.74.5.1238
- Mak, L., & Marshall, S. K. (2004). Perceived mattering in young adults' romantic relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 21(4), 469-486. Doi: 10.1177/026.540.750404484
- Marshall, S. (1997). *Mattering attitudes: Validating the construct* [Yayınlanmamış doktora tezi]. University of Guelph.
- Marshall, S. K. (2001). Do I matter? Construct validation of adolescents' perceived mattering to parents and friends. *Journal of Adolescence*, 24, 473-490. Doi: 10.1006/jado.2001.0384
- Özdemir, M., & Yazıcı, H. (2024). The development and preliminary validity and reliability of Self-Disclosure to Romantic Partner (SDRP) Scale. *Psychological Reports*. Doi: 10.1177/003.329.41241287742
- Özmeriç, D. (2024). *Commitment in long distance romantic relationships: The role of perceived responses to capitalization attempts and perceived mattering* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Paradisi, M., Matera, C., & Nerini, A. (2024). Feeling important, feeling well. The association between mattering and well-being: A meta-analysis study. *Journal of Happiness Studies*, 25(1), 1-27. Doi: 10.1007/s10902.024.00720-3
- Park, H. G., Suk, H. W., Cheon, J. E., & Kim, Y. H. (2023). Darling, come lay with me or talk with me: Perceived mattering and the complementary association between sex and communication within marital relationships. *The Journal of Sex Research*, 60(3), 336-348. Doi: 10.1080/00224.499.2021.2018393
- Rosenberg, M. (1985). Self-concept and psychological well-being in adolescence. R. L. Leahy (Ed.), *The development of self* içinde (ss. 205-246). Academic Press.
- Rosenberg, M., & McCullough, B. C. (1981). Mattering: Inferred significance and mental health among adolescents. *Research in Community & Mental Health*, 2, 163-182.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2016). *A beginner's guide to structural equation modeling* (4. baskı). Routledge.
- Sebastian, P. (2018). Mattering and self-compassion as mediators of the relationship between attachment style and marital satisfaction among young spouses in Kerala: A mixed method study. *Indian Journal of Positive Psychology*, 9(3), 9(3), 387-392.
- Sprecher, S., & Hendrick, S. S. (2004). Self-disclosure in intimate relationships: Associations with individual and relationship characteristics over time. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 23(6), 857-877. Doi: 10.1521/jscp.23.6.857.54803
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Osterlind, S. C. (2001). *Using multivariate statistics*. Allyn and Bacon.
- Şahin, E. S., & Derin, S. (2023). Development, validity and reliability of Significance Quest Scale (SQS). *International Journal of Educational Research Review*, 8(3), 446-458. Doi: 10.24331/ijere.1226598

Yeoh, H. C., Poay, S. L. H., Prihadi, K. D., & Purwaningtyas, E. K. (2022). Secure relationship does not mean satisfying relationship during the pandemic: The role of mattering and life satisfaction. *International Journal of Public Health Science*, 11(4), 1432-1438. Doi: 10.11591/ijphs.v11i4.21691

EK: Partner Tarafından Önemsenme Algısı Ölçeği – maddeler

1. Partnerim için önemli olduğumu hissedirim.	1	2	3	4	5
2. Partnerimin bana ihtiyaç duyduğunu hissedirim.	1	2	3	4	5
3. Uzakta olduğumda partnerim beni özler.	1	2	3	4	5
4. Partnerim bana pek ilgi göstermez. *	1	2	3	4	5
5. Partnerim fikirlerime ve görüşlerime saygı duyar.	1	2	3	4	5
6. Partnerim beni ilgi çekici bulur.	1	2	3	4	5
7. Partnerim beni dinler.	1	2	3	4	5
8. Yan yana değilken partnerimin aklına pek gelmem. *	1	2	3	4	5
9. Partnerim beni sıklıkla ihmal eder. *	1	2	3	4	5
10. Partnerim beni önemser.	1	2	3	4	5
11. Partnerim beni aile buluşmalarına davet eder.	1	2	3	4	5
12. Partnerim, arkadaşlarıyla yaptığı etkinliklere beni de dâhil eder.	1	2	3	4	5
13. Partnerim benimle sıklıkla iletişime geçer.	1	2	3	4	5
14. Partnerim benim için bir şeyler yapmak adına çok çabalar.	1	2	3	4	5
15. Söz konusu ben olduğumda, partnerim genellikle çok meşguldür. *	1	2	3	4	5
16. İnsanların hayatlarında yapmayı seçebilecekleri birçok etkinlik vardır. Eğer partneriniz önem sırasına göre seçmesi gereken tüm etkinliklerin bir listesini yapsaydı, sizce siz bu listenin neresinde yer alırdınız? (1 ile 5 arasında bir seçim yapınız.)					
Listenin en sonunda – sona yakın – Listenin ortalarında – başa yakın – Listenin en başında					
1	2	3	4	5	
17. Eğer partneriniz önem verdiği tüm şeylerin sıralı bir listesini yapsaydı, sizce siz bu listenin neresinde yer alırdınız? (1 ile 5 arasında bir seçim yapınız.)					
Listenin en sonunda – sona yakın – Listenin ortalarında – başa yakın – Listenin en başında					
1	2	3	4	5	

* Ters kodlanan maddeler.